

„Stajerc“ izhaja vsaki petek, daliran z dnevom naslednje nedelje.

Naročnina velja za Avstrijo: za celo leto 3 krone, za pol in četrt leta razmerno; za Ogrsko 4 K 50 vin. za celo leto; za Nemčijo stane za celo leto 5 kron, za Ameriko pa 6 kron; za drugo inozemstvo se računari naročnino z ozirom na visokost poštnine. Naročnino je plačati naprej. Posamezne številke se prodajajo po 6 v. Uredništvo in upravnništvo se nahajata v Ptuj, gledališko poslopje št. 3.

Dopisi dobrodošli in se sprejemajo zastonj, ali rokopise se ne vrača. Uredniški zaključek je vsak torek zvečer.

Za oznanila uredništvo ni odgovorno. Cena oznanil (inzeratov) je za celo stran K 64, za 1/2 strani K 32, za 1/4 strani K 16, za 1/8 strani K 8, za 1/16 strani K 4, za 1/32 strani K 2, za 1/64 strani K 1. — Pri večkratnem oznanilu se cena primerno zniža.

Štev. 21.

V Ptuj v nedeljo dne 22. maja 1910.

XI. letnik.

Štajerski kmetje!

Deželni zbor štajerski stopi menda junija meseca zopet skupaj, da prične svoje delovanje. Od tega zasedanja je jako veliko odvisno. Kakor znano, razbila je

prvaška obstrukcija

deželni zbor in je s tem napravila velikansko škodo ljudstvu. Podpore, subvencije, denarji za zgradbe, za regulacije, za brezobrestna posojila itd., vse to je prvaška obstrukcija vrgla v vodo. Prvaški poslanci pa hočejo še naprej onemogočiti delo v deželnem zboru. Še naprej hočejo povečavati vašo bedo!

Kmetje!

Naše potrpežljivosti mora biti enkrat konec! Mi zahtevamo od slovenskih poslancev, da takoj

nehajo z obstrukcijo.

Kajti edino potem je mogoče, da dobimo vse to, kar zahtevamo in potrebujemo. Kmetje! Zbirajte se na shodih in odpošiljajte prvaškim poslancem rezolucije, da naj ponehajo z obstrukcijo. Zahtevajte od vaših občinskih zastopov, ka isto storijo! Nobeno nasprotno zavijanje vas naj ne zmoti.

Proč z obstrukcijo!

Poslanci morajo se pokoriti ljudski volji!

Nasilje.

Zdaj torej jasno vidimo, da je končni cilj vse prvaške politike na spodnjem Štajerskem in tudi na Koroškem — najgrše, najsurovejše nasilje! Pamet tej gospódi ne pomaga, kajti s pametjo so se slovenski prvaki že davno skregali. Svoje nakane in svoje stremeljnje ne morejo z duševnimi sredstvi podpreti. Zato pograbijo tisto sredstvo, ki je udomačeno pri divjakih: pest, nož, kamenje! Vse cesarske postave teptajo ti hujskači v blato in edino nasilje jim je ljubo . . .

Podivjano surovost se veliko lažje med prostim ljudstvom širi, nego izobraženost. Zalespljene fantaline se veliko preje k tepežu in ponočevanju pridobi, nego k izobraževalnemu delu. Vse to vemo prav dobro. In v svoji podli sebičnosti so prvaki pričeli surovost, tolovajstvo, pretepe, nasilje razširjevati . . . Zalostno je to in vendar resnično. Da se mlada sadna drevesca ob okrajnih cestah odreže in odlomi, temu je kriva prvaška agitacija in hujskarinja. Saj se ti prvaki celo v svojih listih veselijo, ako prelomi kakšna prokleta roka nedolžno drevesce. Zločin, grdi, strupeni zločin je prvaški gospódi dobro došel v političnem boju . . .

Ravno v zadnjem času so se ta prvaška nasilstva posebno pojavljala. Omenimo le septemberske dneve leta 1908 v Ljubljani, v katerih se je ropalo in divjalo pred očmi Hribarjeve policije. Omenimo nadalje neverjetni slučaj, da so hrastniški podivjani „narodnjaki“ navalili na železniško progo kamenje, samo da bi okroglo 30 naprednih mož z urednikom Linhartom umorili. Omenimo nadalje nečuvani škan-

dal, ki so ga izvršili narodnjakarski go-spodje na Ptujski gori, kateri hočejo naravnost posestnike zapirati, ako ti nočejo trobiti v rog predrznih čestilcev Ploja. Preteklo binško nedeljo pa se je zgodil še en slučaj prvaškega nasilja. Ob Bračičovi gostilni pri Ptuj se je namreč na tolovajski način napadlo večjo nemško družbo s poleni in kamenjem in se je več oseb ranilo. Iz tega je razvidno, da hočejo prvaki zdaj enostavno kakor roparji nastopati, da hočejo napadati in pobijati . . . **Mi opozarjamo oblast zadnjikrat na to roparsko taktiko prvakov.** Tako daleč menda še nismo prišli, da bi se pri nas tolovaje častilo in ropalo ter pobijalo, kakor je to na Srbskem navada!

Prvaški hujskači pa se grozovito motijo, ako mislijo, da bodo z grdim nasiljem svoj vpliv na ljudstvo povečali. Zlasti „narodna stranka“ se grozovito moti, ako misli, da bode svoj konkurz z lumparijo ostavila. Divjaki ne bodo nikdar nad izobraženec izmagali. Vsaka stranka pogini, katera se ne bori z dovoljenimi, poštenimi sredstvi. V lastnem blatu se bodo i ti prvaški hujskači zadušili . . .

Nas veseli to divjanje! Veseli nas, ker nam je dokaz, da teče prvaškim nasilnežem že voda v grlo. Veseli nas, ker vemo, da taka stranka nič ne velja, ki dela z nožem in polenom! Veseli nas pa tudi zaradi tega, ker poznamo štajerskega in koroškega slovenskega kmeta. Ta kmet ne bode nikdar svoj ponos v blato vrgel! Prvaki zahtevajo od slovenskega kmeta, da naj zavrže domovino avstrijsko, da naj zapusti cesarje, da se naj združuje z veleizdajalci, da naj pobija, da naj mori, da naj postane tolovaj, — ali kmet ne bode prvakom veroval, jih ne bode vbogal! **Slovenski kmet bode sam bič vzel, s katerim bode te prvaške nasilneže in hujskače pognal.** To vemo tudi, da je ljudstvo na naši strani!

Videli bodemo, vi prvaki, kje da bode zmaga, — ali pri vas, ki učite poboj, tolovajstvo in pretep, — ali pri nas, ki smo za resnico in pravico. Bodemo videli!

Politični pregled.

Politični položaj je v splošnem nespremenjen. Državna zbornica razpravlja razne nevažne in dolgočasne predloge. Glavno delo pa se izvrti v odsekih. V proračunskem odseku je n. p. poslanec Malik opisal nepostavne dogodke na Ptujski gori in napadel prav odločno Topolovca ter njegove pomagače. Hofrat Ploj pa je gov oril zaradi regulacije Drave. Na ta način hoče ljudem pesek v oči trositi. Kajti to ve prav dobro, da se bode regulacija Drave le tedaj pričela, ako se nesrečno obstrukcijo v štajerskem državnem zboru konča. Govori se, da bode ta deželni zbor še maja meseca h kratkemu zasedanju skupaj stopil. Seveda je to le domnevanje.

Klerikalna „politika“. Kakor z mano, osleparil je monsignore Drozd svoj čas s posojilnico sv. Vavla za več milijonev. Slep par je bil taktar na 7 let ječe obsojen, ki jih je tudi presedel. Te dni je prišel iz ječe. Prva njegova pot je bila v državni zbor. Tam je pr osil češke kleri-

kalne poslance, da dobi svojo duhovniško penzijo. Baje so mu črni poslanci to tudi obljubili. Pač zanimivo, kako se zapravlja denarje davkoplačevalcev. Navadnemu sleparju, ki je verne ljudi za več milijonev ogoljufal, ki je 7 let v ječi sedel, preskrbijo klerikalci penzijo!

Naš cesar praznuje letos svoj 80. rojstni dan. To pa hoče popolnoma na tihem in brez vsake slovesnosti storiti. Zato so za ta dan vse slavnosti in audijence odpovedane.

Ruski vohuni. Pri učitelju Malecu v Lvovu je napravila policija hišno preiskavo in zaplenila mnogo materijala. Maleca smatrajo za prvega ruskega agitatorja in vohuna.

Obesil se je bivši državni poslanec Franc Hofer.

Italijanski študenti so pričeli že zopet po raznih mestih z visokimi šolami rogoviliti. Povsod hočejo demonstracije prirediti, da bi s tem uresničene italijanske univerze pospešili. No, tako daleč pa menda vendar še nismo, da bi laški fantki s kravali in škandali prenapete zahteve „irredente“ podpirali.

Češki dezertjeri. Iz Bjelin so dezertirali trije dragonjeri in pobegnili na Srbsko. Preje so iz pisarne regimenta več stvari pokradli. Srbi so dezertjerje prijazno sprejeli. Dezertjerji so Čehi.

Na Dunaju se je vršila zdaj tudi že volitev podžupanov. Za prvega je bil izvoljen dr. Porzer, za drugega Hierhammer in za tretjega podžupana Hoss.

Cesar v Bozni. Zdaj je že določeno, da obišče cesar Franc Jožef I. anektirani deželi Bozno in Hercegovino. Obisk ima veliki politični pomen in je upati, da se bode tamošnje prebivalstvo polagoma privadilo misli, da je član avstro-ogrsko monarhije. Srbi bodo po našem prepričanju sicer še vedno ruvali in hujskali. Zanimivo je, da v Bozno že 500 let noben vladar prišel ni.

Ruske šege. Kakor znano, nahaja se ruski krvavi car večidel na parniku, ker se boji anarhističnih napadov. Ali tudi na parniku ni mož več na varnem. Te dni so zapri inženirja Biskajev iz parnika „Standard“, ker je poskusil pumpe pri kotlju prepiliti. Tako je nastala nevarnost o gnja. Vbogi car-batjuška, tvoji podaniki te vendar malo prevroče „ljubijo.“ Velja pač geslo: zob za zob!

V Argentini so sklenili anarhisti revolucijski štrajk ob priliki slavnosti stoletnice. Vlada pa je proglasila izjemno stanje.

Albanska ustaja, o kateri smo prinesli v zadnji številki razne slike, še vedno ni končana. Nasprotno se boj na celi črti nadaljuje in krvoprelivanje traja naprej. Turška vlada ne kaže posebne moči.

Dopisi.

Brežice na Savi. (Popravek.) V zadnji številki smo omenili tudi ime Klabutschar. Popravljamo, da g. Klabutschar z dotično zadevo nima ničesar opraviti, marveč da bi se imelo imo pravilno Klakočar glasiti. Le Klakočarja smo torej mislili in ne g. Klabutscharja, ki z njim v nobenem sorodu ni. Toliko v popravek. **Od sv. Urbana pri Ptuj.** Al' kaj mi po-

maga, pa kuharica mlada, če družga ma rada, in me pa ne mara, al . . . Kaj ne, dragi bralci, lepe pesmice znamo v sv. Urbanu; ali kaj nam pomaga, ko bomo morali to naše veselje opustiti, kër imamo tukaj takšne ljudi, ki jim te pesmice nekaj očitajo, ter tako pamet zmešajo, da bomo morali mi raje ko bi v gostilno hodili in vesele pesmice peli, denarje v stavbo n . . . obrniti; tam bomo potem na tej pesmi krive ter obolele zapirali. Na binkoštno nedeljo po krščanskem nauku sedimo in se kratkočasimo pri dobri kapljici v neki gostilni, ter si seveda ne moremo, kaj da eden od vesele naše družbe zapoje zgoraj omenjeno kitico pesmice. Naključna je hotela ravno mimo prinesiti g. kaplana, že dobro znanega Maleinerja, ki se zakadi med dobrovoljne goste ter začne z besedami: „Nesramneži, ali mislite, da ne vem, da to mene mislite; ali mislite jaz ne vem, da to meni poje? Smrkovci ste, ponočnjaki, krokarji, povejte mi Vaša imena“. — Šele na grožnjo, da bo s silo odveden, če sam ne odjenja, si je gospod zelen od jeze naprej pomagal. Sedaj Vas pa vprašamo, g. M., ali Vam je dovoljeno, mirne ljudi v gostilni kot razbojniki napasti? Ali se Vam ni smilil starček že čez sedemdeset let star, ki je tudi bil v naši družbi ter moral v soki v obeh poslušat Vaše nesramne besede? In sploh Vas prosimo, kaj Vas grize ta pesmica tako v srce, ali imate morebiti res smolo s kako huharico? Seveda, potem je umereno, da si Vi mislite, pesmica poje se Vam in res lahko ste se jezili, ker mi, mesto da bi obžalovali Vašo nesrečo zaidemo na tako škodljivo pesem. Gospod kaplan, mi Vam bomo tokrat, brez da bi Vas sodnjakovo kaznovati pustili, odpuštili ter Vas prosili, pustite nas prihodnje v miru, ter če Vas res pesem o kuharici žali, zapojte si pa mogoče prihodnjic kaj nasprotnega in sicer: Al kaj pa pomaga, Urbanska mi fara, če farman noben več, me vidit ne mara?! Najbrž bom jo moral jaz ubogi kaplan že v kratkem popihat drugam . . .

Ptuj. 18. maja so imeli trgovci okolice Ptuj svoje zborovanje zaradi postavnih pravic. Predsedoval je znani slovenski Zorko od sv. Andraža sl. gor., kateremu usmrdi vse, kar je nemško; učil pa se je vendar nemški jezik, kër ga potrebuje. Sklepalo se je, v katerem jeziku naj se udom naznani postavne pravice. Samoumevno je, da se mora v nemškem in slovenskem jeziku naznaniti, kër večina nove slovenščine ne zastopi. Ali to našim narodnjakom ni šlo v njih butice in vpili so: Le samo v slovenskem jeziku, nemško ne potrebujemo! Grdo obnašal se je neki trgovec Traun iz Ptujске gore. Ta je tulil: le slovensko, le slovenske tiskovine! Mislili smo, da je znorel. No, potem smo izvedeli, da stoji pod komando učitelja Klemenčiča na Ptujski gori, in da je privandral iz kranjske dežele. Na ta krik zahteval je g. Blas, da se v obeh jezikih postave udom naznanijo, kër ne bi bila pravica, koga nekaj siliti, kar ne razume. Večina je ta sklep sprejela. Mi iz tega sklepamo, da se hoče novo sovraštvo med Nemci in Slovenci na deželi širiti. To si pa mi ojstro prepovemo, kër hočemo mir! Nemške kupce so nam prvaški hujškači odbili in zdaj se začne iz nova prepri. G. Zorko, samo eno leto boste imeli strahovlado in potem bomo mi govorili.

Več mirnih trgovcev.

Gornja Radgona. 13. maja 1910. (Glavno zborovanje.) Naša posojilnica (Raiffeisenkasse) je priredila dne 12. t. m. v gostilni gospoda Kürbusa za leto 1909 svoj glavnishod, kojega so se društveniki udeležili mnogo brojno. Sejo je vodil načelnik, vrli orehovski posestnik g. Franc Wratschko. Iz proračuna o skupnem denarnem prometu, katerega je imel ta denarni zavod v dobi svojega osemletnega delovanja, se razvidi, da ta posojilnica v Gornji-Radgoni uspešno in plodonosno napreduje. Vse številke proračunov kažejo, da naš denarni zavod krasno uspeva, čeprav imamo v Gornji Radgoni tudi posojilnico slovenskih narodnjakov ter kruti sovražniki rogovili in hujskajo, da bi ga zatrli. Koncem leta 1909 je imela naša hranilnica 354 udov, a zdaj jih šteje 363. Namesto gospoda Koratha so v odbor volili negovskega oskrbnika gospoda V. Steinbrenner-ja. Mi iskreno želimo, da bi naša hranilnica cvetela in rastla v korist naših pametnih kmetov, ki niso zagriženi prvaki!

Novice.

Pozor, inzerenti! Inzerati za „Stajerskega“ se sprejemajo razven v upravnishtvu tudi še na sledečih krajih:

- Maribor:** papirna trgovina Rud. Gaisser.
- Celje:** knjigotržnica Fritz Rasch.
- Radgona:** knjigotržnica J. Semlitsch.

Iz Spodnje-Stajerskega.

Tolovajski napad. Preteklo nedeljo napravili so nemški telovadci iz Ptuja popoldanski izlet v sv. Urban. Bili so veseli in so se dobro zabavali. Ko so se pa domu vračali, izvršil se je pri Bračičovi gostilni pravi tolovajski napad nanje. Bračičova krčma je znana kot zbirališče prvaških hujškačev in človek mimo te krčme ne pride, brez da bi ga kakšen lopov ne opoval ali dejansko napadel. Tudi to pot je bil napad pripravljen. Tolovajski namreč, okinčani s sokolskimi znaki, že pred gostilno čakali. Telovadci, med katerimi so se nahajali tudi starejši gospodje, so šli tiho in mirno mimo krčme. Vkljub temu se jih je takoj pričelo izzivati in psovati in se jih je tudi potem takoj spoleni in koli ter kamenjem napadlo. Brez vsacega vzroka, iz tolovajskega nagona, so torej ti prvaški lopovi skočili na mirne sprehajalce in jih več ranili. Med napadalci sta bila baje tudi dva Brumena ter mladi Bračič, — tisti mladi Bračič, ki s svojo turško bando po cesti straši. . . . Telovadci so ta tolovajski napad odbili, in upamo, da bode oblast vse storila, da se poulične tolovaje prvaškega tabora pošteno kaznuje. Orožnike pa prosimo, da naj malo natančneje Bračičovo krčmo nadzorujejo. . . . Tako daleč smo torej prišli! Hujskanje prvakov ima plodove — poboje in tolovajstva! Kaj ko bi eden napadenih se branil z revolverjem, kakor je to pri roparjih pač potrebno? Kaj ko bi Ptujčani enkrat Bračiča z vso njegovo bando pogнали iz mesta? Kaj ko bi naprednjaki poskusili biti tako surovi, kakor so prvaki? Potem bi prvaško časopisje gromelo in divjalo! . . . Mi zahtevamo za vse iste in edneke pravice. Tolovajskih napadov v okolici pa se bomo znali obraniti! Gostilničarji na deželi imajo gotovo le dobiček

od takih izletov. „Narodni dnevnik“ škodljivorej v prvi vrsti kmetiskim gostilničarjem, hujška proti izletnikom. Torej še enkrat oblast, odpri oči, predno se zgo nesreča! Ptujsko okolico se mora od prvaških tolovajev očistiti!

Hofrat Ploj v škripcih. Vse ga zapuška, nikdo mu ne veruje niti besedice več, nikdo ga ne mara, vse se ga izogiblja. Celo s svojimi „popravki“ po § 19 nima sreče. Zadnjič je hofrat Ploj neki članek v „Grazer Tagblattu“ z zvijačni način „popravil.“ Ali dobil je odgovor da si ga bode gotovo zapomnil. Plojevo resnice ljubje je itak znano. Saj se mu je že javno očitano, da je lažnik, brez da bi se tega madež opral. . . . Vse ga zapuška! Niti stari prvaki ga več ne marajo. Blizajo se zdaj volitve v občinski „Zadružno zvezo“ in narodnjakarji so se grozovito trudili, da bi spravili hofrata Ploja iz njegovega dobrotnika dr. Jurtelov v glavni odbor. Pa ne gre, ne gre! Niti celjski prvaki ne marajo za Ploja in so odločno nastopili proti temu, da bi bil ta človek v odbor izvoljen. Ploja nima torej nobenega pristaša več. Nikdo ga ne mara. . . . Kako se je ta hofratski politik avčas za ljubezen Čehov trudil. Klečal je pred češkimi rogovileži, kakor pagani pred svojim maliki. Ali tudi ti češki rogovileži ne marajo več za hofrata Ploja. V eni zadnjih sej naših državne zbornice so se Čehi celo javno s Plojem skregali in so mu britke resnice v obraz vrhili. Pri tej priložnosti jih je dobil tudi tržaški veznik Ploja, znani dr. Rybar, katerega smo našem listu tudi že nesramnega lažnika imenovali, brez da bi nas tožil. Gliha vkup štrih Ploj in Rybar sta si podobna kot brata. V državnem zboru je češki poslanec Choc obadva za ušesa prijel. Ploju paje zaklical ta češki poslanec sledeče značilne besede: „Bolje bi bilo, ko bi češki radikali vodili slovensko unijo nego hofrat Ploj: Vedno je hudo nevarno, ako peljejo hofrati opoziciji proti vladi.“ — To je bila klotfata za Ploja. Niti češki veleizdajalski politiki ne verujejo več v poštenost Plojevega nastopa nja. Vsakdo smatra hofrata Ploja za človeka, ki mu je vsa politika le sredstvo za doseg gotovih ciljev. . . . Sam, zapušen je ostal ta hofrat Ploj, nikdo ga več ne mara, vse želi, da naj gre že enkrat v politični penzijo! . . .

Od sv. Lovrenca na dr. p. nam pišete kmetje: Mi smo tudi volilci v gorski občini, kateri vlada Jurček Topolovec kot rihtar po višjo komando Klemenčiča s pomočjo Gojkovičev in Kupčiča. Mi vprašamo te narodovce: Kje so gospodarska dela? Zakaj so Plojevo kot častnega občana imenovali? Ako bi se hofrat Ploj predrznil v naši občini častne diplome iskati, bi mu jih polanski kmetje z brinjovim lesom pomagali po njegovem hrbtu narisati! Gorski narodovci pravijo, da jim je Ploj 1500 K denarja od države izposloval. Mi pa vemo, da je ptujski okrajni zastop za to podporo sodeloval in tako rekoč prosil državo, da naj občini Ptujska gora podporo podeli, kër ima velika bremena nositi. . . . Gorski narodovci pa so sklenili v svojem visokem „ratu“, da se ta denar samo za trg ohrani, kateri ima že več let svoj lastni denar v hranilnici naložen! Davkoplačevalcem pa se naložijo

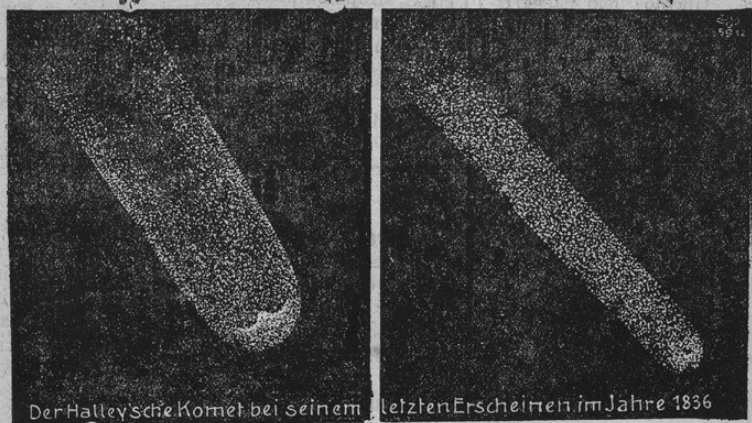
Halleyeva repata zvezda.

Te dni se je govorilo prav mnogo o kometu ali repati zvezdi, ki jo je sedaj na jasnem jutrajnem nebu opazovati. Neizobraženi strahopetneži so celo prorokovali, da se bode svet „podrl“ ali „pogreznil.“ Vse te govornice seveda niso mačkine solze vredne. Znanost je danes že tako daleč razvita, da zamore vse gibanje zvezd naprej popisati in da pozna tudi posledice vsega tega gibanja. Halleyeva repata zvezda je iz tako tanke snovi, da nam bi bržkone ne škodovala, ko bi tudi z zemljo skupaj trčila. Zemlja pa gre (odnosno je šla) le skozi rep tega kometa, kar ni imelo skoraj nobenih vidnih posledic. Ves strah neizobražencev je bil torej odveč. Da pokažemo svojim čitateljem važne pojave te repate zvezde, prinašamo danes troje slik. Prva slika nam kaže fotografije Halleyevega kometa, kakor se ga je leta 1836 opazovalo. Približno isto

Edmund Halley

angleški učenjak, ki je po njemu imenovano zvezdo odkril.

Der Halley'sche Komet bei seinem letzten Erscheinen im Jahre 1836

naklade, beri doslovno tri cele krone na 1 gl. cesarskega davka! To je gospodarstvo, da se Bogu smili! To je tako rekoč roparski napad na možne volilce! Iz tega vzroka bomo mi Polanci prišli gotovo na Goro k občinskim volitvam in prinesli seboj en „luftbalon“, v katerega bomo posadili „narodovo“ gardo, obstoječo iz nekaterih ljudskih zapeljivcev, da se peljejo k srbskemu Jurčku v Beligrad, kateri jim bo gotovo dal ministerski frak za finance. Ti gorski „narodnjaki“ bodo gotovo Srbijo rešili pred bankerotom . . . Mi kmetje pa bomo že sami za se skrbeli!

Iz Ptujске gore, ki je po zadnjih škandalih tako zaslovela, se nam še poroča: Dne 16. t. m. se je vršila na Ptujski gori seja občinskega odbora. Vrli poštenjak, posestnik Vincenc Werdenik je pri temu povedal, da odtegne svoj glas glede volitve hofrata Ploja za častnega tržana. Vtemeljil je ta svoj namen s tem, da je svoj čas postavolomec Jurček Topolovec trdil, da je Ploj izposloval od države podpornega denarja po 1500 K. Sedaj pa se je izvedelo, da Ploj za doseg te svote ničesar ni storil, marveč da se je v prvi vrsti okrajni zastop ptujski zanjo brigal. Ta denar je Jurček za trg obdržal. Zatoraj Ploj nima nikakoršne zasluge za občino Ptujška gora. Vsled tega tudi pošteni Werdenik ne more glasovati zato, da bi bil Ploj častni občan . . . Tako je prav! Volilci bi bili prav hvaležni drugim odbornikom, ako bi ti g. Werdenika posnemali. Tako bi se dobila večina in Jurček Topolovec bi moral, čeprav s težkim srcem, na znanje vzeti, da je Plojevo častno občanstvo na Ptujski gori pri šmanti . . . Pri ravno tej seji je g. Vincenc Werdenik zahteval, da se računi glede mestovine zadnjih dveh sejmov odboru predložijo. Stavil je predlog, da se ima to pri vseh sejmih zgoditi i. s. vedno pri prvi seji po sejmju. Vsak pametni človek mora priznati, da je ta predlog opravičen; kajti pri občini mora imeti vendar vsakdo čiste roke. Ali — Jurček Topolovec tega predloga ni hotel na zapisnik dati in tudi o njemu ni pustil glasovati. Vprašamo: ali se morda kdo boji občinske račune dajati? Ali se naj morda samo tisto sklepa, kar Jurček in Klemenčič predlaga? Ali pa hoče ta čedni rihtar zopet in zopet postaviti lo miti? Bajje je od Nemcev živčevi Gojkovič pri temu rekel, da ako pride kdo k njemu račune gledati, da ga vun vrže. No, ta Gojkovič mora imeti presneto slabo vest, ako take besede govori. Zakaj neki Jurček ne pusti, da bi se računi vsem odbornikom predlagali? Zakaj bi ta Gojkovič odbornike vun metal, ako bi se ti hoteli prepričati, jeli

so računipošteni? Mi vprašamo, kaj je na temu? Ali imajo ti narodnjakarji morda kaj za skriti? Kmetje na Ptujski gori ne marajo za take neumnosti, oni hočejo odkrito in čedno gospodarstvo v občini, ker nočejo vsled narodnjakarske politike na beraško palico priti . . .

Zapreti kmete! — to je menda edino in vrhovno geslo gotovim narodnjakarskim gospodom na Ptujski gori. Gledè izgubljenega Plojeve slavnosti na Ptujski gori nam nekateri posestniki še pišejo: Johan Klemenčič, ki ljubi alkohol iz vsega srca, Tone Kupčić, ki je svoj čas od davkoplačevalcev denarje vlekel, Tone Gojkovič, ki bi še danes moral sline lizati, ko bi postave ne kršil in bi mu Nemci ne dajali krubeka, nadalje pa še Jurček Topolovec, ki sliši planke žvižgati in travo rasti, — ti ljudje so torej ob Plojevi slavnosti hodili po žandarje, da bi naj poštenega kmeta Werdenika aretirali na javnem prostoru, samo ker je ta Ploju in njegovim pristašem bridke resnice govoril. Ali žandarji niso hoteli postave kršiti. Žandarji vedo prav dobro, da jih taki ljudje ne bodejo branili, ako bi postavo prelomili . . . Anton Gojkovič, ki od sovraženih Nemcev denarje služi, pa je vsakomur, kdor je proti Ploju govoril, siromaščino naprej metal. Rekel je tudi: Kaj boš ti, siromak; ako ne boš tiho, te udarim, da se ti rdečica vlije . . . Mi smo sicer prepričani, da bi Gojkovič še za žganec zabele ne imel, ako bi mu Nemci ne pomagali. In morda bode on sam enkrat tako reven, da bode jokal. Tepel in pobijal pa tudi ta gorski magnat ne koda nikogar . . . Narodnjakarji na Ptujski gori so bili pač zato tako ponosni, ker jih je vedno Haberca s svojimi špeglami skozi okna njene šnopsarske oštarije opazovala. Gledala je tudi kmete, ki so hofratu Ploju tako bridke resnice v obraz metali. Menda je Haberca čakala, da potem te kmete s svojim jezičkom skozi zobe vlači. Ali — vsakdo pometaj pred svojim pragom! Mi vemo veliko, veliko o ljubezni in žalosti in kadar bomo mi zaropotali, se bode ves narodnjaški tabor na Ptujski gori pogreznil . . .

Iz Rogatca. V štev. 18 od dne 1. maja t. l. poročali smo iz Rogatca pod zaglavjem: „V cerkev ali pa ti dam ono za uho“. Kakor smo izvedeli iz verodostojnega vira, sta se dne 17. aprila t. l. t. j. tretjo nedeljo po veliki noči dva fanta od Sv. Petra pri Prišlinu na Hrvatskem med pozno božjo službo v Rogatcu obnašala tako pohujšljivo, da nista motila samo pobožnih vernikov, ampak tudi duhovnika na prižnici in pri oltarju. Ko sta zapazila, da pride orožnik, sta se skrila med množico v cerkev, ker sta zakrivila motenje vere, se je to nazna-

nilo na pristojnem mestu. Zategadelj se je tudi oskrbelo, da se bo brezobzirno postopalo z onimi, ki posedajo med službo božjo zunaj cerkve na zidu, kjer se pogovarjajo, smejiijo, na pod škarpo mimo gredoče pljuvajo in vganjajo burke, mesto da bi molili. Ker mladi ljudje le preradi posnemate slabe izgleda, vas mladeniči, dasi ste iz Hrvatskega, opozorimo na postave in na zle posledice in vas svarimo, da se ne spozabite tako daleč, da bi dajali pohujšanje in motili službo božjo. S tem popravljamo svoje poročilo in pristavimo, da je bil g. dekan od obiskovalcev službe božje poklican, da odpravi nered, ki sta ga povzročila Prišlinska razgrajaca.

Iz Hrastnika se nam piše: V Dol pri Hrastniku je prišel neki novi kaplan. Bil je pa tam kakšnih 10 dni. Potem je rekel gospodu fajmostru, da mu je mati na smrt obolela in da mora vsled tega domu. In šel je. Preteklo je 8 dni, kaplana pa ni bilo nazaj. Prišlo pa je drobno pisemce na fajmostra, v katerem mu kaplan naznanja, da sploh ne pride več nazaj, marveč da se raje v Ameriko odpelje. En dan popreje prišla je namreč h kaplanu neka deklina. Ta deklina je baje hčerka trgovca in župana Peteka v Mozirju, ki je bil vedno hud sovražnik „Štajerca“. Deklina je pri kaplanu prenočila in drugi dan sta jo skupaj popihala. Bog jima daj srečno rajžo!

Občinske volitve v Ljutomerju so končale s popolno zmago naprednjakov. Prvaški hujskači so sicer vse moči napejali, ali pomagalo jim ni. V 1. in 2. razredu so prodrli napredni kandidati, v 3. pa so dobili veliko manjšino. Razmerje glasov je bilo to-le: V 1. razredu 9 naprednih in 3 prvaški glasovi; v 2. razredu 22 naprednih in 8 prvaških; v 3. razredu pa 72 naprednih ter 132 prvaških glasov. Naprednjaki so torej polnoštevilno prišli. Čast jim! — Izvoljeni so bili: 1. razred gg.: O. Hönigmann, A. Nowak, Jos. Nowak, Jos. Strasser; namestniki M. Stermann, R. Nemetz. — 2. razred: M. Hönigmann, Al. Krainz, dr. F. Schwarz, J. Thurn; namestniki H. Sideritsch, Martin Malleg. — 3. razred: L. Wabnigg, Fr. Zacherl, F. Seršen, A. Reich; nadomestniki J. Smodič in F. Dijk. Čast ljutomerskim volilcem, ki so občino v naprednih rokah obdržali!

„Gliha vkup štrih.“ Ob priliki občinskih volitev v Ljutomerju so prvaški listi že davno javkali, da bodejo naprednjaki tudi 3. razred pridobili. Ta bojazen je bila sicer odveč, kajti v tem razredu je žalibože še vedno toliko neumnežev, ki delajo prvakov tlako. Zanimivo pa je, da so najprve prvaki obeh strank svoje lastne osebe kandidirali. V zadnjem hipu pa so se prvaški liberalni volilci z najpobožnejšimi klerikalci združili. Bratci so postali ti gospodje! Brezverci so šli roka v roki s tretjeredniki! Tu se pač vidi, da je značajnost pri prvaški gospodi nekaj neznanega. Gliha pač vedno vkup štrih.

V sv. Pavlu pri Praguvalu je bila pri zadnjih občinskih volitvah „narodna stranka“ popolnoma poražena. Med zmagovalci so tudi baron Fiedler ter naši pristaši. Zanimivo je, da zahteva ljudstvo zdaj splošno nemški poduk v šoli.

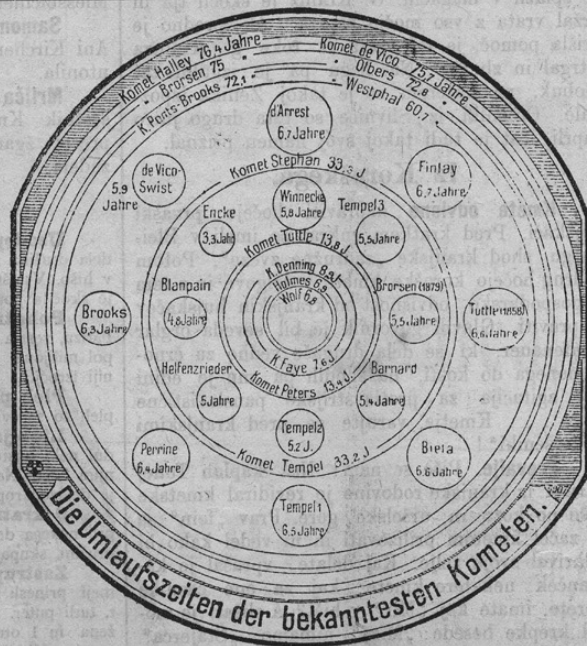
Okrajne volitve. Iz sv. Trojice v Slov. gor. se nam poroča, da bodejo tam v kratkem okrajne volitve. Med ljudstvom vlada veliko ogorčenje in razburjenje nad slabim gospodarstvom prvaških zastopnikov. Kako prvaki s kmetiskim denarjem delajo, to je že škandal. Ako bode tako naprej šlo, prišel bode celi okraj kmalu na beraško palico. Vse je zanemarjeno in ljudstvo res ne ve, zakaj plačuje pravzaprav okrajne doklade. Mi bomo v eni prihodnjih številkih našega lista to prvaško gospodarstvo v tem okraju natanko popisali.

Obsojeni katehet. V Gradcu je bil pater Fidelius Graf na 48 ur zapora obsojen, ker je šolske otroke brez usmiljenja pretepaval. Kazen je presneto mala. Ravno duhovniške suroveže bi se moralo ojstro kaznovati, ker škodujejo tudi ugledu celega stanu.

Nova pošta. V Sv. Lenartu pri Veliki nedelji se je ustanovila poštna postaja. Poštni sluga hodil bode 6 krat na teden med sv. Lenartom in Veliko Nedeljo.

Sejem v Ptujju, ki se je vršil 18. t. m. je pokazal sledečo sliko: Prignalo se je 270 konjev, 982 kosov govede in 1260 svinj. Prihodnji

podoba je kazal komet tudi letos. Seveda je opazovanje s prostim očesom prav težko in le ostri daljnogledi zamorejo zvezdo natanko pokazati. Druga naša slika kaže učenjaka Edmunda Halleya, ki je kot prvi opazoval po njemu imenovano zvezdo in je natanko proračunil njen tok ter čase njenega pojavljanja. Halley (izgovori Helli) je bil eden največjih angleških astronomov (zvezdoslovcov). Opazil je komet leta 1682, ko se je po noči v poštnem vozu od Calaisa v Paris peljal. Premišljeval je dolgo o celi stvari in izračunil, da se repate zvezde vedno v gotovem času zopet pokazejo, ko krožijo po svoji progji v svetovnem prostoru. Halley je l. 1742 v Greenwichu umrl, brez da bi doživel veselje, da se je njegovo prorokovanje uresničilo. Ali 17 let po njegovi smrti se je po njemu imenovana zvezda zopet pokazala, kar je učenjak že naprej pravil. Danes nam je postal Halleyev komet že popolnoma znan in zvezdoslovci so nas že mesece sem pripravljali na njegov prihod. Tretja naša slika kaže astronomično podobo, v katerih progah tečejo znani kometi in v katerem času izvršujejo krog svojega potovanja. Tako se pojavlja Halleyev komet vsakih 76 let, Bronsenov vsakih 75 itd. Naši čitatelji vidijo ob krogu vsacega komet na sliki ime in številko. Halleyevo repato zvezdo so glasom starih kitajskih poročil prvič leta 239 pred Kristovim rojstvom videli. Tudi leta 87 pred K. r. so ga opazovali. Leta 12 pred našim računjenjem časa so opazili babilonski čarovniki komet. Govori se, da je bil Halleyev komet tista zvezda-repatica, ki je krajem iz jutrajne dežele pot k novorojenemu Kristuzu kazala. L. 66 po Kr. r. se je zopet pojavil. Smatralo se ga je za znamenje bližnjega uničenja Jeruzalema. Kitajski astronomi so vse pojave tega kometa natanko popisavali. Halleyev komet ima v oddaljenosti solca hitrost

900 metrov v sekundi (kokor kroglja infanterijske puške). V solčni bližini pa hiti s 5400 metrov hitrostjo skozi svetovni prostor. Najbolje se bode Halleyega kometa opazovali 25. maja. Svet se torej ni in ne bode pogreznil. Ali veselo zagotovilo nam daje že to, da je znanost danes prva moč na svetu. Kdor ve in zna, ta velja! Izobražmo se in ves strah bode minil!

Dobre jasli in gare, ter nje korist.

Spisal Alojzij Krizanic, Vef. Ned.

Dobre jasli in gare sta dva glavna faktorja pri živinoreji glede čistosti, snage, koristi kakor tudi trpežnosti. Ako stopiš v hlev, zapazimo takoj, da so pri nas posod jasli, ob steži, ne da bi vsaj 50 cm proč od stene bile napravljene, nad njim je pa lojtra ali gare, zene nage, precej visoke, tako, da se mora žival stegovati za krmo, ter dobi stem ukriavljen hrbit, pohabljen život, mnogokrat pa tudi oslepi vsled preveč nagnjenih gar, ko se krma v oči natepa, ker so posamezni klini zdaj prekerdi zdaj pregosti, in so sploh take gare nezapravne.

Navadno se jasli in gare iz lesa napravljajo. Ako pa pomislimo kolikokrat se jasli narejajo, popravljajo, koliko stane les in delo, zlasti tam kjer ga je težko dobiti ali za drag denar potem, ako se večkrat vodena klaja poklada, ki v kotih običi, se skisla kar gotovo živalim škoduje, ko izjasli smrdi po skisanju ostanokov jedi in gnitju lesa, ko so iz posameznih desk zbite ostajajo v gnitju lesa, ki povzročijo, da so jasli tem hitreje proč. Mnogo napravljajo zelo globoke jasli, dasiravno nizke, druge spet zelo visoke, kar oboje škoduje. Pri prvih se mora žival še z vratom v nje upirati, za klajo, zato mnogo živali brez podvratnika (flamovina, podbradec) ter skrivljenim hrbitom, pri drugih se mora žival preveč stegovati in vspenjati, nakar se skrivlji vrat, ulekre hrbit, slabi noga, ter se pohabi žival.

Vsi ti nedostatki se pa odpravijo, ako limamo s cementa pravilno napravljene jasli, lepo obročasto izdobljene, brez voglov, v katerih se tudi lahko napaja, ko odgovarjajo vsaki potrebi in gare ki so iz paličastega železa (Rund- und Flacheisen) mazno trajni steni jasli-napnih pritrjene od stene skupno oddaljene vsaj 50 cm do 1 m.

Jasli se naj na opore (falarje) s prosto stranjo nagnjene 8-10 cm proti živalim napravljajo, da pod njimi lahko zrak teče, ter le tako visoke, da seže zgornji rob do komolčnega člena živalim, višje škodujejo, torej nekako 40 cm pod podom jasli, 30 cm jasli same, skupna višina nekako do 70 cm. Široke naj bodo, če so stene 8 cm debele, žnjimji vred 50 cm. Znotrajna stena, pa mora na vsak način, biti 10-15 cm višja, kjer se gare v njo 5 cm globoko v cepijo, katerih posamezni klini morajo točno 15 cm narazen biti, ter do 80 cm dolgi nakar se zgorej z železom (Flacheisen 24x7 cm) zvežejo, ter vsaj na vsaka dva metra foddaje pritrjuje s posebnim starim železom, cevmi (Casleitungsröhren), ki naj vodijo skozi opore (falarje) jasli v da, zaradi trpežnosti, nakar se z miniumom železo pobarva. Vsi robi jasli naj bodo lepo uglajeni. Za jaslimi je opek pod, opt na poše na jasli kjer se dolga krma poklada. Za teleta naj bo vse istotako toda ožje, in samo 40 cm visoke, gare 60 cm. Deleta naj bodo v posebnem zagrajenem prostoru, ki je lahko iz železa, da se po volji pregledajo, ne privezane, kar pospešuje njih razvoj in jih utrjuje.

Pri takih jaslih in gareh, niti skorej nobenega rezanja krme ne potrebujemo, ker živali na noben način ne morejo razmetovati krme, zato tudi naj manjše ne pride pod zgubo. Sploh nigrad ne odobrujem kratkega rezanja krme, ker je to le potrata in zamuda časa, potrata krme, ko je bog ustvaril živalim želodec za preževanje, torej naravni zakon, in s tem trpinči živino, ko le more s slinami dovolj obdelati krme, da zato hira. Torej na dolgo krmiti, na kratko nastiljati. Krma, ki se pri takih jaslih krmi, se sproti povžije, ker ne more prejeti, lo boljše, še ne nadahnjene, dokler prve ne povžije. Tes vesenje je gledati živino, ko klini kar cvilijo, tako imo žival krmo prijema in jo zavživa, ker misli, da je to druga vrela, ko potegne, zato se še bolj potruji, ter e stem doseže, da enakomerno žrejo, ter si ne morejo ned seboj krasti.

Loterijske številke.

1. red, dne 14. maja: 29, 21, 2, 35, 30.

2. red, dne 7. maja: 26, 63, 50, 28, 84.

Letos novo otvorjeni promet z avtomobilnim omnibusom od kopelje Krapina-Toplice na Hrvaškem in postajama Rogatec-ranska postaja linije Dunaj-Trst, ter Zabok (zagorjanske železnice), se glado in lepo izvršuje. S tem se dosego čudežnih zdravilnih studencev Krapina-Toplic olajša in naredi veliko prijetnejše. Selj je izobno in moderno mejena. Potom novo pridobljenih, gočnih žveplenih in železnatih uročivirj v Smerdeče-Toplicah se de odslej vse mogoče „Fango“-procedure izvrševalo.

Kdor se hoče ohraniti svež in zdrav, naj vsakega tedensko vsaj enkrat pred zajutrekom vzame kozarca naravne Franc Jožef-ove grenčice. Tudi hitro in brez vsakih težkoč vsled preveč zavžite jedi ali pijače prenapolnjeno prenovalno dublino, sčisti kri, izpodbudi z uspehom prenavljanje in tako obvaruje pred mnogoterimi boleznimi s slabimi posledicami. „Franc Jožef-ova“ grenčica se odlikuje po zanesljivem učinkovanju pri prijetnem in cenemem zavživanju. Njena učinkovitost je dokazana od medicinske akademije v Parizu.

Denar brez vsacega truda in kapitala

Zamore zaslužiti vsačdo, brez da zapusti svoj posej, tudi v najmanjšem mestu od 50 do 100 K mesečno. Tudi gospodje. Blagovolite poslati svoj naslov z K 2-50 (tudi v markah). Za to svoto dobite franco vzorec original stroja, patentiran od c. kr. urada, za vsako osebo in vsako domačijo neobhodno potreben stroj. Točna odposilja-tev in opis pri vsakemu kosu (povzetje 50 vin. več). N. Olama, Dunaj VI., Brückengasse 161.

Iščem v najem ali kupim malo posestvo

v kraju, kjer bi bilo sposobno za čevljarški obrt. — Naslov in ponudbe pri upravnistvu „otajerca“, 414

Prima rake in forele kupuje po najboljših cenah

Karl Gollesch
v Mariboru, 415

Mizarski učenc

ki ima veselje do mizarske obrti, se takoj sprejme pri Antonu Bratschitsch, mizarski mojster, Celje, Hauptplatz 17.

Na prodaj je mlin in žaga

na stanovitni močni vodi. V mlinu je železni novi verik na škiri pare kamnov, zraven je nekaj zemlje, da se lahko redi ena krava in nekaj svinj. Poslopje je vse zidano in z opetko krito, pol ure od želez-nej postaje Poljčane, 2 minute od velike ceste blizo fabrike. Para Sv. Duh-Loče. Več se izve pri Vincenc Prešernu v Poljfanah. 402

Gotovi kostumi, 149

bluze, šose, spodnja krila, arajca, dobro domače delo, tudi po meri pri Marie W. oslak, Maribor, Domgasse 82 poleg Hauptplatz.

Mizarske pomočnike

za hišno opravo, tako tudi dva učenca 379 za to obrt, v zvezi za stalno delo in dobro plač. Georg Kobale, mizarski mojster, v Slov. Bistrici.

Pridna kuharica 428

išče službo k eni ali dveh oseboma. Naslov v uradni tega lista.

Hemeroide!

Bolezni želodca! Izpūhi na koži!

Brezplačno naznanim na željo vsakomur, ki trpi na boleznih želodca, vevavljanja, odvajanja, ostajenja krvi, hemeroidah, flehtah, odprtih nožah, vnetju itd. kako je bilo mnogo bolnikov, ter so leta dolgo trpeli, ozdravljenih in to hitro ter trajno. Stotero priznanjevalnih in zahvalnih pism.

Bolniška sestra Klara, Wiesbaden 56, Walkmühlstr. 201

Pridni viničar 386

z večimi delavskimi močmi, strog, soliden, delaven, sprejme se za večje gorice. Vpraša se pri g. Karl Kasper v Ptuj.

Zidana hiša 390

z 2 sobama, kuhinjo, kletjo, 2 lepoma hlevoma, vrtom in malim vinogradom se proda za 1800 K. Vpraša se pri Simon Raschl, Rabldorf st. 30 pri Ptaju.

Učenc 396

zmožen nemškega in slovenskega jezika, se sprejme v trgovini z mešanim blagom Heinrich Primus v Arzlinu, Vojnki pri Celju.

Zanesljiva dobra 431

prodajalka ter učenka

se takoj sprejmeta v trgovini z izdelnimi produkti J. de Toma, Dobje pri Planini.

Zelo ugodno pekarijo

se odda. 50 kom. tujeja kruha. Oddajalna svota 100 kron. Vpraša se pri Johann Hlebec, dekarija, Pobrež štev. 182 pri Mariboru. 430

Epilepsija, Krči, Nervozno stanje.
Izredni uspehi potom „Epileptikom“
post. varov. Cena K 7.—
Zahtevajte zdravniško razpavo št. 36 zastoj od glavne zaloge. Apotheke zur Austria, Dunaj IX, ali pa naravnost od fabrike: Priv. Schwannapotheke, Frankfurt am Main. 2

C. Ackermann
urar
v Ptuj
priporoča svojo bogato in dobro sor- tirano zalogo v

urah, zlatem in srebrnem blagu

pod garancijo v najizvrstnejši izpeljavi. Vse v stroko spadajoče blago dobi se pri meni po istih cakah, kakor jih razglašajo veliki razpošiljevalci v svojih cakah; pri meni se dobi vse po lastni izbiri in pre- snjemu ogledanjui, obenem pa v boljši izpeljavi in kakovosti. 410

Nova kovačnica
se da v najem v Sv. Miklavžu pri Ormožu.

Več se pove pri ormuški policiji. 483

Trgovski učenc

priden in zvest, z dobrim spričevalom, se sprejme v trgovini Joh. Toplak, trgovec, Juršince pri Ptuj. 432

Lepo posestvo

pod Rožnikom pri Ljubljani z senčnatimi prostori, proda se z poslopjem; šupo in steklenim hišicam (Glashaus). Posebno primerno je za krmarje ali zasebnike. Cena 5 K za kvadratno klastro. — Vpraša se pri g. Herzmannsky, Ljubljana, Gradišče. 424

Tržna poročila

Ptuj, tedenski sejem dne 18. maja 1910:

Vrsta	Mera in teža	Sred. cena	
		K	vin
Pšenica	50 kil	11	50
Rž	50 kil	8	50
Ječmen	50 kil	8	—
Oves	50 kil	9	—
Kuruza	50 kil	8	—
Proso	50 kil	8	—
Ajda	50 kil	7	—
Krompir	50 kil	2	30
Fižol	50 kil	—	—
Leča	1 kila	—	56
Grah	1 kila	—	72
Kaša	1 liter	—	28
Pšenični gris	1 kila	—	48
Riž	1 kila	—	44
		—	92
Sladkor	1 kila (od do)	—	96
Češplje	1 kila	—	60
Cebule (luk)	1 kila	—	30
Kimel	1 kila	1	—
Brinjeve jagode	1 kila	1	—
Hren	1 kila	1	—
Zelenjava	1 kila	—	40
		—	42
		—	44
		—	36
Ustna moka	1 kila (od do)	—	38
		—	30
Polentna moka	1 kila	2	90
Goveje maslo	1 kila	2	10
Svinjska mast	1 kila	1	78
Špeh frišni	1 kila	2	—
Špeh okajeni	1 kila	1	90
Zmavc	1 kila	—	26
Češplje frišne	1 kila	—	26
Sol	1 kila	3	20
Puter frišni	1 kila	—	—
Sir, štajerski	1 kila	—	—
Jajca	35 kom.	2	—
		—	1 28
Goveje meso	1 kila (od do)	2	60
		—	1 40
		—	2 80
Telečje meso	1 kila (od do)	2	80
		—	1 20
Mlado svinjsko meso	1 kila (od do)	1	20
		—	1 80
Drevesno olje	1 kila	1	80
Rips olje	1 kila	1	70
Sveče, steklo	1 kila	1	60
Zajfa navadna	1 liter	—	80
Žganje	1 liter	—	44
Pivo	1 liter	—	40
Vinski jesih	1 liter	—	18
Mleko, frišno	1 liter	—	14
Mleko brez smetane	1 liter	—	9
Les, trdi, meter dolgi	1 kub. met.	7	—
Les, mehki, meter dolgi	1 kub. met.	2	—
Lesni ogelj trdi	hektoliter	1	80
		—	3
Premog (Steinkohle)	100 kila (od do)	2	—
		—	5
Mrva	50 kila (od do)	4	—
Slama (Lager)	50 kil	4	—
Slama (stelja)	50 kil	3	—
Zelje, glava	100 k. (od do)	—	—

Mestni urad ptujski, dne 14. maja 1910.

Distriktni zdravnik

dr. Maks Murmayr

stanja, da se s 1. junijem t. l. preseli iz senaz. na stanovnja v svojo hišo, štev. 105 v danje. Bistrici (nasproti c. in k. vojašnici). 425 Slov.

Dobro noseč

krasno posestvo na spodnjem Koroškem!

50 oralov zemlje, čez 1000 sadnih dreves, ki že nosijo, mlin (Mautmühle) in žago za dile, stalna vodna moč, sladki, travniki, zelo dobre njive, poslopja novo zidana, krasna lega, 25000 kubik-fusov lesa za podirati, 5000 kubik-fusov mlade-ga gozda, zelo primerno za trgovino z lesom, v na lesu bogati pokrajini, se proda z premičnino ali brez nje. — Vpraša se pri g. C. Magnet, Velikovec. Tam so tudi še druga posestva naznanjena. Kdor hoče dobro in poceni kupiti, obrni se hitro na omenjeni naslov. 427

PATEPHON

Edina mašina za govorenje na plate, ki igra brez igle. Izdelek svetovne firme

Pathè Frères.

To je na vsak način **najboljše**. Prekosi vse druge zisteme. Plate se ne obrabijo, se ne praskajo; čuje se resnično muziko. Cenike zastoj in franko.

Predstavi brez da bi silil k nakupu. 409

C. ACKERMANN

urar v Ptuj (teater.)

Vozički za otroke

(Kinder-Sitz- und Liegewagen,) v katerih lahko otrok sedi, pa tudi take za ležati, inata vedno v zalogi in priporočata po 12, 16, 20, 24, 30, 35, 40—50 K. Cene so nizke, vozički so lično in močno izdelani. Pismenim naročilom se hitro, pošteno in točno ustreže. 347

BRATA SLAWITSCH, trgovina v PTUJU.

Jos. Kasimir

trgovina s špicerijo, barvami in z mešanim blagom nasproti W. Sirk's Nfl. in filijalka nasproti minoritske cerkve

v PTUJU

priporoča svojo bogato zalogo najfinejše surove in žgane kave, ruski čaj, kognak, rum, slivovka, najfinejše kandite, župne kocke, mineralne vode, najfinejše namizno olje, bučno olje, jesihova esenca in za izdelovanje žganja itd.

Semena za vrt, polje in travnik, stelja iz šote najboljša stelja, klajno apno, Lukulus, najboljša svinjska krma, karbolinej, teer, strešna papa, Portland-cement i. dr. mn. 360

Naznanilo.

Na deželni vinogradniški in sadjarški šoli v Mariboru se vrši v času od 13. do všt. 18. junija poletni tečaj za vinogradništvo in sadjarstvo ter en tečaj za viničarje. Medtem ko se bode v prvem tečaju poletna dela v vinogradništvu in sadjarstvu ter pokončevanje škodljivcev teoretično in praktično pokazovalo, ima drugi tečaj v prvi vrsti nalogo praktične izobrazbe udeležencev. Število udeležencev na tečaju za sadjarstvo in vinogradništvo določeno je všt. od deželnega šolskega sveta odposlanih učnih oseb na 40, ono na viničarskem pa na 20.

Podučni denar se ne bode dvigal.

Prosilci za udeležbo na viničarskem tečaju zamorejo po razmerju danih sredstev podpore dobivati. Da take dosežejo morajo pa izrecno opomniti in od občinskega predstojnika potrditi pustiti:

1. da so sami revni posestniki;
2. na očetovi posesti delujoči sinovi takih ali
3. viničarji takih posestnikov.

To potrdilo priložiti je že naznanila k tečaju. Omeniti je tudi prosilčev starost.

Udeleženci, ki se ne potegujejo za podporo, naj to v naznanilnem pismu izrecno pripomnijo.

Teoretični poduk za tečaj za vinogradništvo in sadjarstvo prične dne 13. junija 1910 dopoldne ob 9. uri. Udeleženci viničarskega tečaja morajo istega dne ob 8. uri tu-sem priti.

Naznanila vpslati je podpisano mestu do 6. junija.

Ravnateljstvo deželne sadjarške in vinogradniške šole v Mariboru. 429

Zagrebski Franck

kot tovarniško znamenje
priporočujemo kot priznani najboljši pridatek za kavo!

Apoteker A. Thierry's balzam

(Postavno varstvo)
Edino pristno z nuno kot varnostno znamenje.
Vpliva proti krču v želodcu, napenjanju, zaslinjenju, motenju prebavljenja, kašlju, boleznim pljuč, boleznim v prah, hripavosti itd.
Zunaj čisti rane, odstrani boleti, 12 malih ali 6 dvojnih steklenic ali ena velika posebna steklenica K 5.—.
Apotekar A. Thierry'ja edino pristno centifolien-mazilo
vpliva zanesljivo pri bulah, ranah, vnetju še taki stare vrste. 2 dozo K 3-60. Adresira se naj na apoteko angelj-varuha
A. Thierry v Pregradi pri Rogatcu
Dobi se v največih apotekah. 62

Za prah nepro

kavalirske ure, ploščo pravo srebrno (puncirano) s šarmirskim pokrovom in noma neprodoren za prah, arab. ali 3 zlati kazalci in izvrstno dobro re. patent-postavljenjem kazalcev s tem krono.

Cena za kos K 12.— z dvojnimi manteljnomo K 18.— v jeklu, nikeljnu ali goldinu K 25.—
K temu primerne moderne s riziče K 4.—.

3 leta garancije. Pošlje po

Max Böhnel, D

IV. Margaretenstrasse šte. 27
Ceniki zastoj.

Portland-cement

(Perlmoser)
po najnižjih cenah pri Franz Makeš v vna z železom, kovinskim blagom v Ptuj.

Razglas.

Od šparkase v Ljutomeru se naznanja, da se od

1. julija 1910 naprej

obrestno mero za vloge

od 4½ na 4¼%
in za posojila na zemljiško jamstvo (Grundpfand)

od 5½ na 5¼%
zniža. Nasproti pa se letno plačilo odbitka kapitala (Kapitalabschlagszahlung) od

½ na ¾% zviša.

Ravnateljstvo.

Hranilnica (Sparkassa)

vlad. državnega me

Vstanovljena leta 1862.

Čekovnemu računu št. 808051 pri c. kr. poštno-hranilničnem uradu.

Mestni de-rarni zaved.

Gire konto pri podružnici avst. egersk. banke v Gradcu.

Uradne ure za poslovanje s strankami ob delavnih od 8-12 uro.

Občene avst. ogel. banko.

priporoča se glede vsakega med hranilnične zadeve spadajočega posredovanja, istotako tudi za posredovanje vsakoršnega posla z avst. egersk. banko.

Strankam se med uradnimi urami radovoljno in brezplačno vsaka zadeva pojasni in po vsem vstreže.

Ravnateljst

Veliko manufakturno trgovino Johann Koss, Celje

na kolodvorskem prona in na voglu (Stadt W

Styria-bicikelni

Novi modeli 1910.

Cena za gotov denar:

- Styria-bicikelni (Strassenrad) K 140-160.
- Styria-bicikelni (feinst. Strassenrad) K 180-200.
- Styria-bicikelni (Halbrennmaschine) K 240-260.

Halbrennmaschinen) s patent Styria-Glockenlager. Je lahke, toda še prav dobre bicikelne od 60 do 80 K. Po ugodnih pogojih prodajava na obroke samo nesljivim kupcem in proti dvanajstmesečnemu plačilu in sicer samo nova kolesa. Na zahtevanje komur, ki misli bicikel kupiti, se pošlje cenik. Styria-bicikelni so dandanašnji najimenternejši fabrikati, in največja tovarna na Avstrijskem izdeluje te bicikelne kakor tudi posamezne dele.

Zalogi imava tudi vse posamezne dele bicikelov in tudi Reithoferjeve zračne cevi (Luftschläuche und Laufmäntel.)

Brata Slawitsch, Ptuj

generalna zastopnika za okraje 266

Ptuj, Ormuž, Rogatec in Središče.

Če kaj naj se pošljejo na naš naslov, ker fabrika posamičnih koles ne razpošilja in ne prodaja privatnim osebam.

Trgovski učenc

kateri se je že nekaj časa učil in je nemškega in slovenskega jezika zmožen, od poštenih starišev, se sprejme pod ugodnimi pogoji v trgovini mešanega blaga pri J. Savsky v Rogoški-Slatini, Stajersko. 411

V. SCHULFINK

trgovina s špicerijo 298

v Ptuj (Hauptplatz)

priporoča svojo bogato zalogo vsega špicerijskega blaga, ter riža, kave, sladkorja, namiznega olja, olja iz pešk, semena za deteljo, „raffia“, bakreni vitriol in gumi za cepljenje.

Gibt, reumatizem in astma

se uspešno odstranijo po rabi mojega leta sem najbolje znanega Eucalyptus-olja (avstralski naravni produkt). Cena originalne steklenice 1 K 50 h. Popis z mnogimi za hvalnimi pismi zastoj in pošiljne prosto. Eucalyptus-milo, najboljšo sredstvo proti pegumi, mozuli, škeli (Leberflecke), finami in nečistosti obraza. — Eucalyptus-bonboni edino vplivni proti kašlju, oslovskemu kašlju, astmi itd. 210

ERNST HESS

Klingenthal i. S.

Se dobi v Ptuj leksarna „pri zamorcu“ H. Molitor.

Jakob Matzun

fabrikant v Ptuj

ponuja v nedoseženi kakovosti

Strangfalz — opeko

Doppelfalz — opeko

Biberschwanz — opeko

nadalje v najboljši kakovosti Weiseneški

Portland-cement

ter izvrstno apno.

Svetovno mojsterstvo v industriji ur vendar pridobljeno! 276

Prezvetje edine razprodaje me spravi v položaj, za le K 490 oferirati elegantno, ekstra ploščo amerik. 14 kar. zlato-duble švic. žepno uro. Ista ima dobro idočo 36 urno Anker-kolesje premirane znamke „Speciosa“ in je na električni poti s pravim zlatom prevlečena. Garancija za preciznost 4 leta.

- 1 k. K 490
- 2 k. K 930

Vsaki žuri doda se fino pozlačeno verižico zastoj. Brez rizike, ker izmenjava dovoljena, ev. denar nazaj. — Pošlje po povzetju

E. HOLZER, Krakova, Stradom 18/26.

SAMO

MINLOS^{OV} PRALNI PRAŠEK

KAKOR EN MOŽ SE GA DRŽE MILIONI.

je tisti, o katerem pravi znani in odlični kemik milne industrije, g. dr. G. DEITE v Berlinu, da ima veliko pralno moč večjo nego milo ali milo in soda ne da bi se lotil perila.

Minlos^{OV} pralni prašek

je torej najboljšo, kar se more rabiti za pranje perila, varuje perilo kar se najbolj da misliti, je POČENI in daje bliščečo beloto in je popolnoma brez duha. Zavitek 1/4 kg stane samo 30 vin.

Dobiva se v trgovinah z drogerijami, kolonialnim blagom in milom.

Na debelo L. Minlos

Dunaj, I. Mülkerbastei 3. 92

Najnovejša silveroid-anker-remontoar ura

Elegantna! Solidna! Krasno, ekstra močno ohišje, plitirano, z brušenim facetten-robom ohišja, posrebreno kovinsko cifernico, zlati kazalec, 1 kos 7 K — po povzetju pošlje

J. Schönberger Dunaj IXI.,
Porzellangasse 45/28. 388

Ceniki zastoj in franko.

Od 3 HP do 320 HP.

Najcenejša obratna moč sedanosti. Pri uri in HP 1/3 vinarja. Ednostavna raba, obrat brez presledka.

Motenje izključeno. Pogori brez ostankov, torej brez umazanosti in dimnik. Za kmetijske namene, mlin-ski obrat, žage in električno razsvetljava posebno dobro.

Proračuni troškov, informaciji in prospekti zastoj. Na vprašanja se takoj odgovori. Obrat se lahko ogleda.

Szabó & Wittmann

Gradec
Annenstrasse 30. 264

Več vili podobnih

stanovalnih hiš

z vrtom pred hišo in vrtom za zelenjavo se pod najboljšimi plačilnimi pogoji prodaja. Vpraša se pri g. Alois Riegler, Maribor, Flössergasse 6. 345

Proda se

gostilna s celim posestvom

ter vsemi rečmi, katere se potrebujejo; zemlje je orane 2 orala, les, travnik, dva vrta in sadonosnik. Na prodaj je za 12000 K; 1000 K zamore gor ostati; prodaja se, ker se prevzame drugo posvetstvo. Gostilna je na veliki cesti v sredini Ptujja in Maribora; na leto se stoči 30 polovnjakov, žganice, do 40/4 piye in tudi jabolčnice. Več pove uprava „Stajerca“.

Gostilno

da na račun 403

graščina Noviklošter

pri sv. Petru v Sav. Dolini.

Posebni priložnostni nakup!

30 metrov 82 cm širokega rumburškega platna preje 85 h zdej 3000 metrov 150 cm širokega klošterskega platna za rjuhe K 190 zdej K 130. 2500 kosov zarobljenih kompl. velikih in brez šivanja preje K 3-50 zdej K 2-60. 4000 metrov pisanih karir. dobrih tkalnih cajgov, cela širokost za tuhne, preje 70 zdej K 1-10. 2600 metrov težkih damast ročnih obrisačev (aduh) preje K 1-10 zdej 80 h. 3000 metrov krepkih »Hand« za gospodarstvo, preje 80 zdej 50 h. 860 k. staronemških tkanin namiznih ptov preje K 3-50 zdej K 2-60. 6000 metrov težkih oksfordov za srajce preje 1 K zdej 70 h. 2400 metrov izbranih plavih drukov z zidanim svitom, preje 70 h, zdej 70 h. Težki dvojni druk, preje 90 h zdej 68 h. Krasni štofi za enobarvni, vsake barve, preje 3 K zdej K 1-95. Krasno izm. perila voljna, svila ali temna preje 90 h, zdej 65 h.

„Kaufhaus zur Südbahn“

Graz, Annenstrasse 68/17. 273

tam izrednim cenam se izvrši naročbe čez K 20—, brez nadaljnjih stroškov.

Ilustrirani cenik zastoj in franko.

Išče se 401

viničar

za začetek maja, ter

2 do 4 delavcev,

kih ali ženskih, pri mesečni ali dnevni plači prostem stanovanju in kurjavi. — Več pove Präger Janos, Pécs pri Fünfkirchnu.

Pozor vinogradniki!

30 cepljenih trt imam na prodaj več vrst; Silvanec, laški Rizling, beli Burgundec, Mosler, zlatina Ribola goriška in več drugih vrst, tudi rudečih, je kot 12 kron naprej za sto komadov, imam tudi soč korenjakov, cena 4 krome sto komadov. Cenik ilitivo! Imam tudi razna vina, bela, rudeča in črna. od 30 do 40 vinarjev liter; pošiljam od 56 litrov Josip Čotič, trtnar in vinogradnik, Vrhpolje, p. Vipava (Krajsko.) 353

Roman-cement

arejša in najboljša marka južno-avstrijske monarhije oferirajo 399

najceneje

ne Roman- in Portland-cementa O.

alm'ov nasl. Laški trg na stajerskem.

Zaloga pri g. Jos. Kasimir v Ptuj.

Josef Murschetz

kamnosek in trgovina s stavbenim materijalom
v Ptuj

(pri železniškem prehodu)
priporoča

svojo veliko zalogo lepih nagrobnih kamnov po najnižjih cenah. Nadalje apno in cement (prvo-rzredno blago). Cementne cevi vsake velikosti se najceneje oddaja. 315

Fabrika za opeko v Leitersbergu

pri Mariboru n. D. 380

priporoča od svojih izkušenih, kobranih (gekollert), proti vremenu trdnih izdelkov iz ilovičnega materijala mašinsko, stensko, dimniško opeko, nadalje rekontra Zackenriegel, Prossfalz-, (izdelano po originalu Wienerberg, Strangfalz- (zistem Stadler in Steinbrück) in Biberschwanziiegel.

15 kosov moje „Doppel-Preßfalz“ in „Strangfalz“-opeke krijejo en kvadratni meter strešne plošče. — V 10 ton-skemu vagonu se naloži 6000 kosov Biber, 5000 kosov Strangfalz in 4000 kosov Preßfalz. Razpošilja se na nevarnost spremljevalca. — Z velespoštovanjem

Franz Derwuschek, stavbinski mojster in fabrični posestnik. Telefon št. 18.

Zastopniki v posameznih krajih se iščejo in dobijo primerni rabat. Prodajalna mesta v Mariboru: Roman Pahner's NfG., Postgasse in Ferdinand Rogatsch, trgovec s stavbinskim materijalom, Reiserstrasse 26.

Lesno podjetje (Holzgeschäft) 397

na Štajerskem, razne vodne žage, z velikimi gozdovi vred prodaja
Frane Cleinsich v Timbergu na Koroškem.

Varstvena marka „Anker“

Liniment Caspici comp.

nadomestilo za anker-pain-expeller

je znano kot odpeljavajoče, izvrstno in bolečine odstranjujoče sredstvo pri prehlajenju itd. Dobi se v vseh apotekah po 80 h, 1.40 in K 2.—. Pri nakupu tega priljubljenega domačega sredstva naj se pazi na originalne steklenice v skatljah z našo varstveno znamko „Anker“, potem se dobi pristno to sredstvo.

Dr. Richter-jeva apoteka „zlati lev“
v Pragi, Elisabethstr. št. 5 nov.
Razpošilja se vsak dan. 637

Išče se „šaffer“ ali „gospodar“

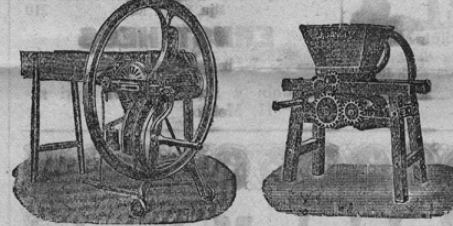
zmožen nemščine in slovenščine. Razumeti se mora dobro na dela v kleti in oskrbo živine; želi se tudi znanje v travništvu, vinogradništvu in sadjarstvu. Plača: Stanovanje, kurjava, razsvetljava, vrt, zdravnik, apoteka in 720 K na leto. Pri zmožnosti povišanje plače, dokler se ne doseže ono definitivnih gozdarjev. Prepisi spričeval, ki se ne vrnejo, ter kratki popis življenja je vložiti pod „Herrschaftsposten“ na upravo tega lista. 384

Pozor kmetovalci!

Zdaj je čas, nabirati zdravilno zelenjad:
Bezgov cvet, Jelovi in smrečnati pogoni, Brezov sok, Lipino cvetje, „Spitzwegerich“ 374
in druga zdravilna zelenjad kupuje vsako množino in plačuje dobre cene
KARL GOLLESCH, MARIBOR.

Proda se nežna hiša s tremi sobami, kuhinja, lepa klet, prostoren hlev; veliki lep vrt; lep sadonosnik. Prodalo bi se zraven tudi še kos njive, travnika in gozd, ako bi kdo to tudi želel imeti. Po ceni. Jako ugodno bi vse to bilo za obrtnika ali pa penzionista. Hiša stoji zraven ceste ter je vendar popolnoma v zelenem blizu krasnih gozdov. Okolica krasna. Več se izve v Hočah, hiš. št. 13. Pismena vprašanja pod „Hiša v Hočah“ na „Štajerca.“ 405

Fabrika kmetijskih in vinogradniških mašin
Jos. Dangel's nasled. v Gleisdorfu
(Štajersko)

priporoča najnovije vitale mlatilne stroje, stroje za rezanje krme, šrot-mline, za rezanje repe, rebler za koruzo, sesalnice za gnojnice, trijerje, stroje za mah, grablje za mrvo, ročne grablje (Handschlepp- und Pferdeheuren) za mrvo obrabati, stroj za košnjo trave in žitja, najnovije gleisdorfske sadne mline v kamenitih valčkih zacinane, hidravlične preše, preše za sadje in vino. (Orig. Oberdruck Differential Hebelpresswerke) patent „Düchscher“, daje največ tekočine, se dobije le pri meni. Angleške nože (Gusstahl), rezervne dele, prodaja mašin na čas in garancijo. — Cenik zastoj in franko.

Ljudska kopelj mestne kopališča v Ptuj

Čas za kopanje: na delavnikih od 12. do 2. ure popoldne (blagajna je od 12. do zaprta); na nedeljah in praznikih od 11. ure opoldne.

1 kopelj z vročim zrakom, paro ali „bran“ z rjuho K —60; postrežba K —11

Najboljša pemska razprodaja

Cene perje za perje

1 kg. sivih šilicanih 2 K; belih 40 h; na pel belih 2 K 80 h; 4 K; belih mehkih 5 K 10 h; najfinejših, sneženo-belih, 6 K 40 h, 8 K; 1 kg. belih nen) sivem 6 K, 7 K; belih najfinejši prani 12 K. Ako se vzame 5 K, potem 12 K.

Četore pestilje

iz krepkega, rdečega, plavega, belega ali rumenega s 1 takent, 180 cm. dolg, 115 cm. širok, z 2 glavnima k. vsaka 80 cm. dolga, 55 cm. široka, napolnjene z noro trajajino in flavmastim perjem za postelje 18 K; pol-4-ke 24 K; posamezni takenti 10 K, 12 K, 14 K; glavne blasine 3 K, 3 K 50, 4 K. Se pošlje po pr. 18 K nazaj franko. Izmenjava ali vračitev frakto 6 K. Kar ne dopada denar nazaj. B. Bonisch, Dorotheenhilf. Böhmerwald. Cenik gratis in franko.

V mestu Brežice na stanovalno hišo

proda se zaradi preselitve prosto stoječo, enonastanovalno zelo masivno zidano, skoraj novo stanovalno hišo z vrtem za zelenjavo in kinč, dve njivi in pašnjak je zelo nizka 32.000 K pri naplachu z dogovor. Hiša obsega: 10 sob, 4 kuhinje, 2 velbanilni kleti, dervarnica na dvorišču s 5 odd., vodnjak, rišču. Hiša je v najemu in nosi okroglo 1400 K. Hiša je 15 minut od železniške postaje oddaljena na okrajni cesti, na prometno bogati kolodvorski primerna je torej za vsako obrt, istotako za nista ali privatnega. Pri objektu nahajajoči se istotako ob cesti in se zamore porabiti kot lebeni prostor. V bližini se mnogo zida. — V pri g. Konrad Neuhold, hotelir v Slov. B. ali pa pri upravi „Štajerca.“

Otročji vozički

v zelo velikem izboru se dobivajo že od 12 kron naprej v novi veliki manufakturni trgovini
Johann Koss
Celje
na kolodvorskem prostoru.

Na zahtevanja se pošlje cenik poštne proste

3 leta garancije

Original-železniška Roskopf K 5

z dvojnimi manteljnimi K 7— iz garantirano pristnega nikeljna, ki ostane skozinskoz bel in z drugim manteljnomo za prah. Kolesje je za železniške štrpance s posebno krepkimi osami in kame-nji narejeno, tako da ako ura doli pade ali se jo sune, se ji nič ne zgodi; gre čisto natan-ko na minuto; zavežem se torej za vsako uro po 14 dnevni izkušnji denar vrniti. Garancija 3 leta.

Zahtevajte cenik brezplačno z nad 1000 slikami

A. Kiffmann

špecialist samo boljših ur in fabrična zaloga ur, zlatega ter srebrnega blaga

Mariboru P. 1.

Za kar ne dopade, denar nazaj!

Prava srebrna remontoar, na kakor slika, močno, masivno lepa, barvana cifernica, najfinejša, lesje, vse v kamenju tekoče K. Ista z dvojnimi manteljnomo Srebrne ure v ceni kvaliteti